

Што е интернет?

Интернетот е чудесен и со него лесно се истражува на компјутер, таблет или умен телефон (smartphone). Еве неколку совети како да почнете.

Интернетот е најголемата библиотека, трговски центар, информативен центар и место за социјални средби во светот, сето тоа собрано на едно место.

На интернет може да се поврзете со пријатели и роднини, да најдете информации, да купувате работи, да плаќате сметки, да гледате филмови и да правите уште многу други нешта.

Интернетот е чудесен и со него лесно се истражува!

Како да се поврзете со интернет

За да користите интернет, треба да имате **интернет сервис**, исто така викан broadband. Сервисот може да го добиете од некој ISP (internet service provider – давател на интернет услуги) или од некоја компанија за мобилни телефони. Кога сте поврзани со интернет, вие сте 'online'.

Интернет прелистувач

Друго што ви треба е програма за интернет прелистување - прелистувач (web browser), исто така позната како апликација или 'app'. Таква програма е вградена во секој десктоп, лаптоп, таблет и умен телефон (smartphone). Зависно од апаратот, интернет прелистувачот може да се вика:

- Microsoft Edge
- Apple Safari
- Google Chrome
- Mozilla Firefox

**Microsoft
Edge**

**Mozilla
Firefox**

**Google
Chrome**

Apple Safari

Ако кликнете или потчукнете на сликичката на прелистувачот, програмата ќе се отвори.

Креирање на документи

Впишување на интернет адреса

Кога ќе се отвори прелистувачот, треба да му речете да посети некоја интернет страница (website). Следете ги следните чекори:

1. Потчукнете (tap) во правоаголникот за адреса (address bar)
2. Впишете ја адресата на страницата што сакате да ја посетите. На пример, ако впишете www.abc.net.au/news/sport/, тоа значи дека сакате да ја отворите интернет страницата на ABC.
3. Притиснете **Enter** на тастатурата.

Тука впишете ја интернет адресата

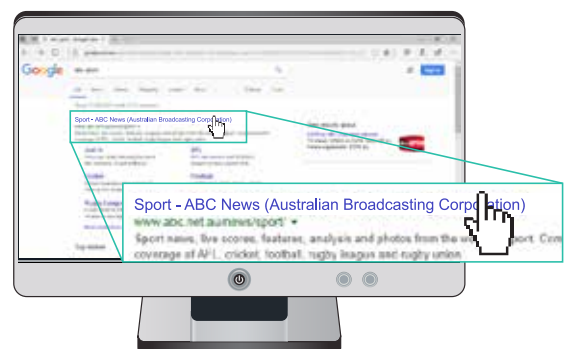
Сè додека имате интернет врска, страницата ќе се полни (load) во вашиот прелистувач.

Интернет врски и навигација

Некои текстови и слики на интернет страница се нарекуваат интернет врски (web links). Кога ќе кликнете на некоја од нив, тоа ќе ве префрли на нова страница, обично во врска со текстот на врската или со содржината на сликата на која сте кликнуле. Вие можете да видите дали нешто е интернет врска:

- Ако текстот е со сини букви или подвлечен.
- Ако покажувачот на глумчето (mouse pointer) го ставите врз врската, покажувачот ја менува формата од стрелка во прст показалец.

Иако кликувањето на некоја врска ќе ве однесе на нова страница, секогаш може да се вратите на претходната страница. Кликнете на копчето Back (левата стрелка) во прелистувачот за да се вратите на претходната страница.

Ова е интернет врска

Креирање на документи

Пребарување

Не може да се очекува да ги памтите адресите на сите интернет страници! Постојат програми за пребарување - пребарувачи (search engines) кои ќе ви помогнат да наоѓате интернет страници.

Има два начина за пребарување на интернет.

- Впишете ја интернет адресата на некоја програма за пребарување (на пример: www.google.com.au) во правоаголникот за адреса (address bar) на вашиот прелистувач (browser), а потоа пребарувајте со помош на интернет страницата на програмата за пребарување.
- Во правоаголникот за адреса (address bar) на програмата за прелистување (web browser) впишете го името или описот на тоа што го барате.

Тука впишете ја интернет адресата

Програмата за пребарување (search engine) ќе одговори со интернет врски (web links) на страници кои би можеле да ве интересираат.

Подгответе се за „сурфање“!

Тоа беше основното! Опремени со знаење за програмата за прелистување, интернет врските и програмите за пребарување, вие сте спремни за „сурфање“ на интернет!

Објаснување на интернет изразите

Програма за пребарување (search engine) –	Именик на интернет страници. Нешто како „Жолти страници“ за интернет.
Интернет адреса (web address) –	Адреса на која ќе најдете некоја конкретна интернет страница. На пример, интернет адреса е www.abc.net.au .
Програма за прелистување (web browser) –	Програма што ја користите за да прелистувате на интернет.
Интернет врска (web link) –	Копче внатре во некоја интернет страница, што ве префрлува на друга страница.
Интернет страница (web page) –	Една страница со информации на интернет.
Интернет место (website) –	Група страници што припаѓаат на поединец или компанија.